

TÜRKİYE'DE ECZACILIK PROGRAMLARINDA LİSANSÜSTÜ EĞİTİM

MASTER OF PHARMACY PROGRAMS IN TURKEY

Gülbin ÖZÇELİKAY

Ankara Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Eczacılık İşletmeciliği Anabilim Dalı
06100 Tandoğan – Ankara, TURKEY

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türkiye de Eczacılık alanında lisansüstü eğitim programları ve bu programlarda eğitim almış, almakta olan öğrencilerin ve görev yapan öğretim elemanların sayısal verilerine ulaşmaktır.

Çalışmanın materyalini eczacılık fakülteleri olan üniversitelerin sağlık bilimleri enstitülerine gönderilen bilgi formları oluşturmaktadır.

Türkiye' de şu anda lisansüstü eğitim veren 12 eczacılık fakültesi bulunmaktadır. Eczacılık fakültelerindeki lisansüstü eğitim programları birbiri ile benzerlik göstermektedir. Ancak bazı fakültelerde yeterli öğretim üyesi olmaması nedeniyle lisansüstü programların bir kısmı açılmamakta, bazı fakültelerde ise program isimlerinde farklılıklar bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Eğitim, Lisans üstü eğitim, Eczacılık, Eczacılık fakültesi*

ABSTRACT

This study examines master's programs in faculties of pharmacy in Turkey and looks at the figures of graduated students and teaching staff.

Material for this study was gathered from information forms sent to the Health Science Institutes of universities which possess faculties of pharmacy.

Currently, there are 12 faculties of pharmacy in Turkey whose master's programs are similar to each other. However, due to the fact that there is a lack of teaching staff in some of them, some parts of the master's program cannot be offered, and there are some differences in the names of courses as well.

Key Words: *Education, Master of pharmacy programs, Pharmacy, Faculty of pharmacy*

GİRİŞ

Yirmi birinci yüzyılın eşiğinde bilim, teknoloji ve eğitimin önemi gittikçe artmaktadır. İnsanlığın tüm geleceği, ikinci bin yılı geçtiğimiz şu günlerde kültürel, bilimsel ve teknik gelişmeye bağlıdır ve bu gelişme ancak kültürün, bilginin ve araştırmanın merkezi olan üniversitelerde başlayabilir.

Lisansüstü eğitim ve öğretim,

■ Yüksek öğretim kurumlarının gereksinimi olan geleceğin öğretim üyelerinin ve araştırmacılarının yetiştirilmesi

■ Ülkelerin teknolojik, ekonomik ve kültürel gelişmeleri ile ilgili sorunlara çözüm getirmesi amacı ile yapılır.

Eczacılık Fakültelerinde Lisansüstü Eğitim – Öğretim, 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 65. maddesi gereğince;

Üniversitelerarası Kurul tarafından hazırlanan

■ "Lisansüstü Eğitim- Öğretim Yönetmeliği" ve Yükseköğretim Kurulunca hazırlanan

■ "Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliği" esas alınarak hazırlanan yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.

MATERYAL VE YÖNTEM

Bu çalışmanın materyalini Türkiye’deki Eczacılık Fakültesi olan Üniversitelerin Sağlık Bilimleri Enstitülerine gönderilen bilgi formları oluşturmaktadır.

Bilgi formunda, enstitülerin kurulduğu tarihten 2008 yılı Mart ayına kadar olan sürede eczacılık fakültelerinde açılan lisansüstü (tezli ve tezsiz yüksek lisans ve doktora) eğitim programları, buralardan mezun olan öğrencilerin ve şu anda lisansüstü programlarda görev yapan öğretim üyelerinin sayısal verilerini tespit etmek üzere sorular yer almaktadır.

Çalışmada elde edilen veriler, üniversitelerin sağlık bilimleri enstitülerinin verdiği bilgi kapsamındadır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Üniversitelere bağlı Enstitülerin kurulduğu tarihten 2008 yılı Ocak ayına kadar yıllara göre, mevcut lisansüstü programları, mezun olan öğrenci sayıları ve programlarda görevli öğretim elemanları sayıları alfabetik sıra ile aşağıda tablolar halinde verilmiştir.

Yeditepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 07.06.1996'da 4142 sayılı Kanun ile kurulmuştur. Yeditepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi 2001 yılında kurulduğu ve yeterli öğretim üyesi olmadığı için henüz lisansüstü eğitimden mezun olan öğrenci bulunmamaktadır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Eczacı okulu, 1923-1933 yılları arasında Tıp, 1933-1944 yılları arasında Fen, 1944-1961 yılları arasında tekrar Tıp Fakültesine bağlı olarak faaliyet göstermiş, 1962'de fakülte olmuştur.

İstanbul Darülfünunu' nun 1912 tarihli Talimat'ında belirsiz, 1919 Darülfünun-i Osmani Nizamnamesi' nde açıkça Darülfünun'un doktora diploması (icazet rüusu) verdiği belirtilmiş ise de Darülfünun da hazırlanmış bir doktora çalışmasına rastlanılmamıştır. Doktora, Türkiye'deki kurumlarda 1933 sonrası başlamış, 1933-1946 yılları arasında Fen Fakültesi'nde 41 doktora yapılmıştır. 1949 öncesi eczacılık okulunda ise 7 doktora hazırlanmıştır (13).

Eczacılık Fakültelerinin lisansüstü eğitim yaptıkları programlar ve bu programlardan mezun olan öğrenci sayıları toplu halde Tablo 13 de görülmektedir.

Bu çalışmada Üniversitelere bağlı sağlık bilimleri enstitülerinin kurulduğu tarihten itibaren yapılan lisansüstü programların ve lisansüstü eğitim- öğretim yapanların sayısının her geçen gün arttığı görülmektedir. Ancak bazı eczacılık fakültelerinde yeterli öğretim elemanı bulunmaması ve yeterli laboratuvar imkanlarının olmaması nedeniyle lisansüstü eğitim-öğretim imkanları da kısıtlıdır (14).

Kısaltmalar:

- Ana. Kim. : Analitik Kimya
Besin Ana.: Besin Analizleri
Bio.Farmk.: Biyofarmasötik Farmakokinetik
Ecz. İşl.: Eczacılık İşletmeciliği
Farmakog.: Farmakognozi
Farm. Bot.: Farmasötik Botanik
Far. Mik.: Farmasötik Mikrobiyoloji
Farm. Kim.: Farmasötik Kimya
Farm. Tek.: Farmasötik Teknoloji
Farm. Tok.: Farmasötik Toksikoloji
Farm. Biyo.Farmasötik Biyoteknoloji
Fit. Drog.: Fitoterapi Drogları
Ecz.Mes.Bil.: Eczacılık Meslek Bilimleri
İlaç Met.: İlaç Metabolizması
Genel Kim.(G.K.): Genel Kimya
Kli.Ecz.(Farm.): Klinik Eczacılık (Farmasi)
Kozmetolo.: Kozmetoloji
Medi.Kim.: Medisinal Kimya
Radyofar.: Radyofarmasi

Sonuç olarak Yirmi birinci yüzyılın eşiğinde bilim, teknoloji ve eğitimin önemi ve “*Bilgi Mühendisi*” olarak tanımlanan doktora derecesine sahip elemanlara gereksinim gittikçe artmaktadır. İkinci bin yıl bitiminde insanlığın tüm geleceği kültürel, bilimsel ve teknik gelişmeye bağlıdır.

Bu gelişme ancak kültürün, bilginin ve araştırmanın merkezi olan gerçek üniversitelerde olabilir. Bu nedenle yeni eczacılık fakülteleri açmak yerine mevcut fakültelerin donanımını artırılarak veya bilimsel donanıma sahip sadece bazı fakültelerde lisansüstü eğitim yapılarak geleceğe adım atılmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü nün 3308 sayı ve 28.03.2008 tarihli yazısı.
2. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü nün 2309 sayı ve 18.03.2008 tarihli yazısı.
3. Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü nün 329 sayı ve 14.03.2008 tarihli yazısı
4. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü nün 803 sayı ve 13.03.2008 tarihli yazısı.
5. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü nün yazısı.
6. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü nün 430sayı ve 06.03.2008 tarihli yazısı.
7. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü nün 6028 sayı ve 27.03.2008 tarihli yazısı.
8. İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü nün 76 sayı ve 13.03.2008 tarihli yazısı
9. İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü nün 1291 sayı ve 13.03.2008 tarihli yazısı.
10. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür Yardımcısının 26.11.2006 tarihli e-maili.
11. Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü nün 330 sayı ve 18.03.2008 tarihli yazısı.
12. Yeditepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü nün 62 sayı ve 21.03.2008 tarihli yazısı.
13. Türkiye’de Üniversite Anlayışı, Editörler: Namık Kemal Aras, Emre Dölen, Osman Bahadır, Türkiye Bilimler Akademisi, s:163-189, Ankara, 2007.
14. **Özçelikay,G., Tekiner,H.**, Türkiye’de Eczacılık İnsan gücünün Değerlendirilmesi ve Eczane dağılımları. Türk Eczacıları Birliği Eczacılık Akademisi Yayını, **5.** 2007, Ankara.

Received: 23.07.2008

Accepted: 24.09.2008

